

Василь
БУДЕННИЙ

З ГІРКОЮ
ПРАВДОЮ
НА ТИ

Чернізів, 2008

ББК 84(4УКР=УКР)–5

Б 90

Буденний В.Й.

Б 90 З гіркою правдою на ти. Вірші. –

Чернігів, 2009. – 36 с.

ББК 84(4УКР=УКР)–5

ISBN 9667743–578

© Буденний В.Й., 2009

Зміст

Світ зітканий із поетичних рим	5
Я не прошу багато літ життя.....	6
Кого ж ми у Гетьмани возвели.....	7
Вербова гілка майже в розповитті	8
Куди й поділися печалі	9
Не паморозь грайлива, а мороз.....	10
Не думалось, і не гадалось.....	11
Моя любов.....	12
Готує осінь землю під порошу	13
З життя собачого	14
Ні цезарів достойних, а ні брутів	15
Однако, а чи гонять, чи женуть	16
З небес липнева сходить благодать	17
Всього у нас теперечки удосталь	18
І материк, і материнка	19
Я потайки, аби ніхто не бачив.....	20
В замкнутім колі з хліба та видовищ..	21

Небесно світ голублять голуби.....	22
Німує ще в проталинах весна.....	23
Всякчас отримувати дулю.....	24
Не зрю Пегаса у голоблях.....	25
Коли ні віри, ні довіри.....	26
Людські суди й пересуди людські.....	27
Увсебіч розлетілись ми, увсебіч.....	28
Вже ж доки будь мені дурним.....	29
Ми навчені сльозу з очей цідить.....	30
В снігах стерилізуються сади.....	31
А все – таки весна прийшла.....	32
Не плачуть й не сміються солов'ї.....	33
Яка різниця – добрий, а чи злий.....	34
Де тільки наш Макар телят не пас.....	35

* * *

Світ зітканий із поетичних рим,
Гармонія довкіл у всім панує:
В росинці Всесвіт сам вінчує,
Бо Дух Господній пломенить у нім.
І лиш людина на святій землі,
Мов навіжена у своїй гордині.
І від того з народження вже гине,
Та не зважа на власні вчинки злі.
Планету обпаплюживши своєю,
Засмічує уже космічні далі,
Та і цього здається їй замало –
Самого Бога виклика на прю.
Вгамуюсь, людино, ти лиш поріхня,
Оживлена на мить Господнім Духом.
Ні бачить не навчилася, ні слухать
Того, Кому підніжок ця земля.

* * *

Я не прошу багато літ життя
І не прошу тих літ укоротити:
Дай, Господи, їх стільки, щоб в цім світі
Я задум Божий вволив до кінця.
Щоб воля та, що зріє у мені,
Лиш Божій упокорювалась волі,
Щоб я собою не пишавсь ніколи
І не зважав на пристрасті земні.
Щоб звабне баговиння тих спокус,
Що кожному лукавий уготовив,
Не засмоктало справжньої любові,
За вразливість, якої я боюсь.
Боюсь за те, що тиха й мовчазна,
Й не лізе притьмом кожному у вічі,
А лише совість час від часу кличе,
Коли буває задріма вона.
Отож і будить вбогим допомгти,
До бід людських не лишитись байдужим,
Але найголовніше бути мужнім,
Щоб з Правдою гіркою бути на "ти".

* * *

Кого ж ми у Гетьмани возвели,
Підперши, для годиться, булавою,
Чи розум, а чи совість, чи героя,
Як це було за козаків колись?!

Та ні, того, що вміє рахувать...
(Таких тепер в нас розвелось чимало),
Що гуртово себе і нас продали.
Ба, нічого вже більше продавать.

З таких і наш ясновельможний пан,
Тому-то й безлад в нашім ріднім краї.
За суттю ж дядько Сем тут заправляє,
Оговтайсь, люде, та довкруг поглянь

На те, що ти опущений на дно,
На беззаконня наше, що „в законі”,
На ту надію, що в омані тоне...
Чи вже тобі і справді все одно?!

Одначе не однаково мені
За Русь мою, що зветься Україна,
Мій добрий люде, розминай коліна,
Чи так і будеш корчитись на дні?

* * *

Вербова гілка майже в розповитті,
Жовтичка вже роздмухує пилок,
Лозняк співає, соками налитий,
І котиться під ноги моріжок.

Весна така жадано – довгождання;
Давно вже квітець облизав поріг,
Освідчивсь і лелека у коханні...
Та раптом знову осоружний сніг.

Хай мокрий, нетривкий, а все ж колючий,
Немов батіг трійчатий на тепло.
Однак недовго холоду нас мучить –
Весілля солов'їне почалось.

* * *

Куди й поділися печалі.
Повеселів душею вмить –
Мене ж з уявного вокзалу
Швидкий до щастя потяг мчить.

В країну правди і свободи,
В країну всміхнених облич,
Де ні страждених, ні голодних,
Ні чублення, ні протиріч...

Ні вбогих сиріт на продажу,
Ні сутенерів, ні повій.
Там слово мудрих щось та важить,
Там не лишають нас надій.

Ні зlodіїв тобі, ні крові,
Ні президентів, ні брехні...
Країна душ людських Оновлень
Примарилася так мені.

* * *

Не паморозь грайлива, а мороз
На скронях і в душі моїй лютує.
Пора прийшла осмислити всерйоз,
Чи не розтринькав я життя на всує.

Ще є мо' хвилька діри залатать,
Щоб того, що й набув, не розгубити.
Бездум'ям обкрадав себе, мов тать,
Лишаючи полову замість жита.

Тому-то, Богом дану, кожну мить
Тепер я трачу лиш на щось путяще...
Лишається все менше й менше жить,
А торба літ жебрацьких важча й важча.

* * *

Не думалось і не гадалось,
Вже ж на порозі листопад,
А літо бабине підкралось
Й вертає нам тепло назад.

І світло наче, і прозоро,
З небес тече ясна блакить,
Що вже й не думаш, чи скоро
Листок останній відлетить.

Відваром пізньої любові
Душа обпоєна як є.
Зайчаток сонячних, знай, ловить,
І щедро людям роздає.

Моя любов

Її б з душі з корінням, кляту, вирвать,
Бо нею божеволю немов.
Така моя любов нековирна,
Що зовні і не схожа на любов.

Уподобав народ свій недолугий,
Якого дурять всі, кому не лінь.
Одвічно у наругах та недугах,
Що не встає ще й досі із колін...

Зате удосталь самохизування
(Чи й справді, незалежний ти, либонь)?!
Чому ж ти робиш, мов холуй останній,
З України міжусобиць полігон?

Здається, роботящий і співучий,
Але допоки ти ніщо, на жаль,
Тому тобою так любовно мучусь,
Що аж регоче у мені печаль.

* * *

Готує осінь землю під порошу,
Холодний вітер листя заміта,
Свинцевих хмар важка небесна ноша,
Подібна до Голгофського хреста.

Вона безжально тисне на ромена,
Сльотавістю доземно пригина,
Тож дід Іван силкується даремно
Охлялі ноги витягнуть з багна.

Роки старечі, та ще трішки випив
(Це ж, як на нього, й невеликий гріх),
А вулиця закашлялась від сміху,
Хоча який в осінню негідь сміх.

Допоможіть же, людоньки, старому, -
Цвірінькають спіддашшя горобці.
Йому ж і в негідь не сидиться вдома -
Не звик тримать синицю у руці.

З життя собачого

Столиці вроджена пихатість
Дається повсякчас знаки:
Звичайно ж, хмарочос – не хата,
Й там люди зовсім не такі.

Та що там люди –
                                        І собаки,
Мов їх столичні хазяї,
Бульдожо гавкаються з ляку
За привілеї, бач, свої.

Та щоби показати дворнягам:
Порода в них, мовляв, така –
Боксерам й догам – переваги,
Й болонка вартіш бідака

Того, що по дворах бомжує,
Того, що вірно сторожує,
Того, що день і ніч не спить –
Він злий, його не треба злить.

Бо він добряче бачить ситих,
В законі всю собачу знає,
Його не треба довго вчити,
Щоби своє і в дога візьме.

Настане слухна ще година,
Порве дворняга ланцюги
Й собачо-панське іго скине,
Пустивши сучих у біги.

* * *

Ні цезарів достойних, а ні брутів
Лиш слів пустих монетний передзвін
Й хребти рабів, коромислом зігнуті
(З них більшість ще й не встали із колін).

Сенатори жиріють, як годиться,
Масніють очі від принад і втіх,
І гладіатор, взявши меч із криці,
Йде на двобій, щоб розважати їх.

Все як було – нерончики постануть,
Підпалять Рим (згорить йому б до тла), –
І перших християн, чи ж пак, останніх,
Ще звинуватять, як розсадник зла.

Шляхи хрестами будуть ще хреститись,
Вже й хрестяться від бруду і брехні,
Від нищості, що заправляє світом,
Роздмухуючи пристрасті земні.

Ніхто на Божі кари не зважає,
Під піком слави Хозарат і Рим...
Регоче світу оцього хазяїн,
І дрібнота хіхікає за ним.

* * *

Однако, а чи гонять, чи женуть,
У шию, чи у хвіст, тобі ж однако,
Якщо ти згодивсь бути за собаку,
Отож для них в тобі собача й суть...

На вибори, а чи під три чорти,
Посулами словесними від сказу,
Опісля на ланцюг міцний відразу,
Щоб крадене добро їх берегти.

Оте, що в тебе вкрали бандюки, -
Твою людську, а не собачу, сутність.
Коли вже довелось Рябком побути,
Хоч покусай лукавих залюбки,
Та виплюнь кістку з їхньої руки.

* * *

З небес липнева сходить благодать,
Земля духмянить огірком і кропом,
І в'язу престарілого Акрополь
В гнізді долонь трима вже лелечат.

Ще наче крок ступили від весни,
А вже пора надходить дозрівання,
Вже золотяться у промінні раннім
Срібно-зелені від пилку лани.

Таке животворяще все довкіль,
Про відмирання важко навіть думать,
Та вже в покіс трава лягає сумом,
Й п'янить нас переджнив'я, а не хміль.

* * *

Всього у нас теперечки удосталь,
Моралі, правда, не було й нема.
Зате ж бо є гучні, бравадні тости,
Чи в діло, чи без діла – то дарма.

Зате ж бо ми вже хазяї планети,
Творця, мовляв, за бороду взяли.
Космічні кораблі в постійнім леті,
Давно забули, що таке воли.

Оце так поступ, електронна ера.
Мобільний і комп'ютерний полон.
До Всесвіту відкриті навстіж двері –
Чи яв це, а чи казка, а чи сон?!

То чом тоді непевність людство душить,
В пропасницю чому впада Земля
І струшує із верб отруйні груші,
Що нам вдавались райськими здаля?!

* * *

І материк, і материнка,
І болі, й радощі земні,
І хліба чорного скоринка
Свій дух животворять мені.

Все неподільне і єдине,
Хоч форми різні – суть одна:
Життя продовжують невідменно
Й пройти наречене сповна.

А смерть – старого відмирання
І перехід у щось нове.
Нема ні перших, ні останніх,
У Бога все живе живе.

* * *

Я потайки, аби ніхто не бачив,
У віз впряжу замість Пегаса клячу.
Й поїдемо до нашого села.
От їй би до хвоста хоч півкрила,
То полетіла б, а то „тюп” та „тюп” –
У неї грива змокла, в мене – чуб.

Доїхали – таки. Яка ж краса!
Мов Юлина заплетена коса.
Ні птахоферм тобі, ні свиноферм,
Село сягнуло вищих, певне, сфер.

Палаці та котеджі до Десни,
Сільські хатинки відійшли у сни.
Ба, ні, брешу, де-н-де іще живі
І хати, і з корівками хліви.

Братву столичну треба ж годувать,
Це ж, як-не як, злодійська наша знать.
Хтось плеще, що погано ми живем,
Мовляв, що влада наша із нікчем.
Брехня, дивись – село живе та й годі,
Його, бач, піднімають при нагоді.

* * *

В замкнутім колі з хліба та видовищ
Товчеться люд впродовж тисячоліть.
Пощо створив ти нас таких, Єгово,
Й чи довго нам такими животіть?

Зарозуміле нерозумне плем'я,
Божки нікчемні на Твоїй землі.
Твоє ж бо око, Господи, недремне,
Чом попустив Ти вчинки наші злі?

Хіба не всі вже висмоктані соки,
Натомість гори бруду й смітюги.
Без каяття були і будем, доки
Із неба не засвищуть батоги,

Якими Ти добряче уперіщиш
Нас, неслухняних, ласих до спокус.
Наскільки ми перед Всевишнім грішні,
Що вже за нас й молитися боюсь.

* * *

Небесно світ голублять голуби,
Шануються найвищим пілотажем,
Милуючися дійством цим, й собі
Душею з ними полетіть наважусь,

Щоб як вони, до самозабуття
Крильми до неба землю пригортати
(Так в сонячних промінчиках дитя
До свого серця пригортає мати).

Оце ж вона – любові справжня суть,
Всевишнього окрилене начало.
Лет голубів – її живий салют,
Щоб в нім Творця нарешті ми пізнали.

* * *

Німує ще в проталинах весна,
Хоча вже чути тенорок синиці.
Підталий сніг ще в променях іскриться,
Та вже з дахів над вікнами звиса.

Ще кількадень – і задзвенить капіж,
Заграє сонце скерцо на бурульках,
Щось бабакам стає вже спати мулько –
Прокинутись надумали скоріш.

Поволеньки усеньке ожива,
Поволеньки й душа моя світліє.
Тікають в небуття лихі завії –
Під снігом парость вруниться нова.

* * *

Всякчас отримувати дулю
Нам неприємно, та утім
Не так вже й страшно, як нас дурять,
Страшніш, як досі вірять їм.

Бо то уже, либонь, хвороба,
Бува, що й пошесть, все бува...
Народ для них – дурна худоба,
Суттєве – владна булава.

Суттєве ж, власне, тільки влада –
Аби щоб зверху, на тобі
Гарцикувати і не падать,
Й не червоніти від ганьби

За ті обіцяні посули,
Що знов відклали на колись,
І, як колись, давно забули,
А хтось дурний за них моливсь.

А мо' ще й молитись, не знаю,
В палаті шість поклони б'є
І називає пекло раєм,
Як кажуть, кожному – своє...

* * *

Не зрю Пегаса у голоблях
Й під дорогим не зрю сідлом,
Він вільний кінь, а не худоба,
Яка толочиться кругом

Та жде, коли її на випас
Господар вижене чи ні ...
Коров'ячо очима кліпа,
В своєму стоячи багні.

Пегасам осоружне стійло,
Ніхто із них отам не був,
Хоч під виттям вовків постійно
Їх необ'їжджений табун.

Хай в табуні їх небагато,
Однак, спасибі Богу, є.
Так хочу бути їм за брата,
Бо з ними все єство моє.

* * *

Коли ні віри, ні довіри,
Коли й словесний шквал ущух,
Лишається одне – сокира,
Бо не pomoже вже обух.

Та вирубать з кореневищем
Те, що надію подало,
А на порядок з нього вийшло
Пустопорожнє помело,

Що тільки голови морочить
І нам, і зазвичай собі,
Народе мій, куди ж ти вскочив,
Що із собою ти зробив?!

Невже в тебе немає тямі?
Протверезись – настала мить.
Та всіх панів до'дної ями,
Коли по-людськи хочеш жить.

* * *

Людські суди й пересуди людські,
Оманливо-брехлива їхня сутність,
Мов кризою знецінена валюта,
Чи на весіллі із могил вінки.

Не вірю, та й хто вірить, власне, їм,
Коли вже там одна грошва в законі.
Чи не горять в тих, хто бере, долоні,
Тоді ж бо звідки поголося дим?!

Одна надія – Божий правий суд:
Не продається він, тому й не купиш,
Безкарно вже не пройдеш там по трупах
Й не виллєш, власне, на безвинних бруд.

Питаєте, чи довго ще чекать?
Він прийде вчасно, він не забариться,
Трима Всевишній ваги у десниці,
Йому й відомо, хто насправді тать.

* * *

У всебіч розлетілись ми, увсебіч:
Хтось на землі ще, хтось уже на небі,
На наші вчинки дивиться лихі
Й прощення просить в Бога за гріхи.

Й мені з небес короткий був дзвінок,
Вже ж до відльоту залишався крок,
Та хтось незримий там, на небесі,
Всевишнього за мене попросив,

Щоб я ще на Русі отут побув,
Та виспівав складнюцю цю добу,
Та слово мовив за людей німих,
Та уберіг їх від грядущих лих,

І від грядущих, і отих, що є,
Бо сатана вже з кожним заграє.
І тут собі і вам одна порада –
Ніколи перед ницістю не падають !!!

* * *

Вже ж доки будуть мені дурним,
Пора вже ж якось розумніти,
Та відшукать нову орбіту
Й знайти нову дуду за тим,

Аби під неї танцювать
Навприсядки чи обертаса,
Щоб зрозуміли з вихвилясів,
Що й президент мені, мов брат.

І олігархи теж брати,
Бомжі, і цуцики, й повії,
Й ті, хто панам лизать уміє
Їх ожирілі животи.

Ні сиріт, ані бандюків
З тії орбіти вже не бачу,
І стало легко так, неначе
Самого Господа зустрів.

Ні докору в Його очах,
Ні слів отих „Камо грядеши” ...
Це ж я розумним став нарешті –
З байдужжям совість повинчав.

І стрепенулася душа,
І знов найшла на мене дурість,
І знов трипроклята зажура
За вбогий люд не полиша.

* * *

Ми навчені сльозу з очей цідить
Та обмивать покійних, що в минулім.
Спасибі, православні, - не забули
Голодомори клятої доби.

А те, що зараз нас, напівживих,
Сімнадцять літ кладуть уже на мари.
Вже ж нами доморощені хозари,
А ми до влади обираєм їх.

Ти ж роздивись: нас вже не п'ятдесят
І вже не сорок п'ять мільйонів навіть,
А ми з Майдану вопіємо славу
Тим, хто труну нам буде забивать.

Чи від природи ти такий тупий,
Чи ЗМІ тебе добряче притупили,
Що дориваєш сам собі могилу,
А не криницю, щоб біду топить.

Народе ж мій, оговтавшись, прокиньсь,
(Я все ж таки надіюся на диво)
Своє серцебиття, відчувши зліва,
Ще підведешся, встанеш із колін.

* * *

В снігах стерилізуються сади;
Ані бруньок тобі, ані любові,
Поблискує лиш місяця підкова,
Вірніш, то молодиться молодик

Та на берізки нишком погляда,
Їм байдуже, здається, до морозу,
Вони вже вийшли з-під його наркозу,
І їх брунькує сила молода.

В гілках вже чутно співанку життя –
Не соки це, а дух це їх нуртує,
І, дивлячись на них, собі міркую,
А чи не з-під берізок тих і я.

* * *

А все – таки весна прийшла,
Умили землю перші грози,
Полегшало, мов баба з воза,
(Вага в тій бабі немала):

Всі наші біди – тьмуща їх,
Не варто навіть рахувати,
Бо прийдеться тікати з хати
Від нами виплечаних лих.

Тож цур їм пек, пора тепліть,
Нова заврунилася парость,
Вже перша квітка не з базару
Вінча благословенну мить.

Я бачу це, й душа співа,
Дух благодаті відчуваю!
Ясна зоря над нашим краєм,
Мов Віфлеємська – ожива...

* * *

Не плачуть й не сміються солов'ї,
Й піснями вже, на жаль, не б'ють у груди,
І на душі буває так паскудно,
Що хочеться соборувать її

Й відправить „со святими упокой”,
Пощо вона мені така зболіла,
Без неї проживу, либонь, у тілі,
А з нею в цьому світі я ізгой.

Бо скрізь бездушшя в розкошах гуде:
По казино, у владі, по притонах,
У панських фешенебельних салонах,
Вже й по церквах розкольних де-не-де.

Тому і розпинаюсь на хресті
Праворуч і ліворуч від Ісуса,
Не плачу, не сміюсь і не молюся,
Заціпенів душею в німоті... –
Це ж я соборувать її хотів...
Ба, ні, за неї ще я поборюся.

* * *

Яка різниця – добрий, а чи злий,
Розумний чи дурний – нема різниці...
В краю, де возсіда олжа та нищість,
Лиш флюгером крутитися умій.

Та можновладцям залюбки лижи
Оті місця, що трішки нижче спини,
Забувши враз, що ти ж таки людина,
А не бур'ян, що виріс на межі.

У час такий кохатись довелось
Нам із тобою, незрадлива Музо,
Ми, звісно, не в пошані „любих друзів”,
І з них нам вслід плює, можливо, хтось,

Бо правду – матку ріжем в пику всім:
І бандюкам, і брехунам, й нацюгам,
Мого народу темного катюгам,
(Вже ж доки збиткуватись вам над ним).

І сумно, й гірко, та пече найбільш,
Коли собраття по перу – поети
На совість на свою наклали вето
І славословлять дієства тих за гріш.

За гріш, медальку, забавку якусь,
А чи за ситих можновладців дулю.
Тож цур їм пек, вони, либонь, забули,
Хто справді розпина Україну – Русь.

Така-то, Музо, в нас чудна любов,
Без теплих поцілунків і обіймів.
Простіть бо нас, по-іншому не вмієм
Хапати іскри з-під чужих підков.

* * *

Де тільки наш Макар телят не пас –
По Заполяр'ях, Тундрах, по Сибірах,
А що вже в наш богопротивний час –
То в будь-яких материкових дірах!

Бо на своїй землі, либонь, ізгой.
Куди смачніші Заходу об'їдки.
Заробітчанин – наш тепер герой,
(Безправний раб і тут, і там нерідко).

Такі владики і такий наш лад –
До краю докотились в незалежній.
Запізно повертатися назад,
Вперед би йти, та тільки обережно.

З провідником розумним – не дурним,
А де тепер такого нам узяти,
Хоча й багацько в нас разом із тим
З нових панів продажних кандидатів.

ЛІТЕРАТУРНО-ХУДОЖНЄ ВИДАННЯ

БУДЕННИЙ
Василь Йосипович

Збірка віршів

Буденний В.Й.
Б 90 З гіркою правдою на ти. Вірші. –
Чернігів, 2009. – 36 с.

ББК 84(4УКР=УКР)–5

ISBN 9667743–578

Комп'ютерна верстка
та макетування

О. Клімова

Фото на обкладинці basik.ru/photo_art/old_men/short/

Редакційно-видавничий відділ ЧДПУ імені Т.Г.Шевченка.
14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, к. 208.
тел. 65-17-99